

at forlange over $3\frac{1}{2}$ Million Rigsdaler af os til Landværnet. Jeg vil strax bemærke, at den hele Burdering af alle de følgende Hovedspørgsmaal vanskelig kan foretages, naar man ikke holder sig for Die alle de Hovedbestanddele, hvoraf vort Forsvar skal dannes, f. Ex. hvad vort Søværn kan og bør præstere, og hvad det kan og bør fordre af os. Forsvarscommissionens Fleerhed har, efter min Mening med største Føie, gjort opmærksom paa den — jeg vil næsten sige — af sig selv indlysende Sandhed, at det er en høist mislig og ulykkelig Sag, at vort hele Forsvarsvæsen er stykket ud i to sibeordnede Dele, og at disse, ikke blot af god Deconomi, men ogsaa for at bringe den fuldest mulige Eenhed, Styrke og Sammenhold i det hele Forhold, burde være lagte i een Haand. Dette er ikke skeet, og allerede af den Grund, at den høitagede Marineministers særskilte Forslag først senere vil blive Gjenstand for en Forhandling, kan jeg ikke her tillade mig at gaae yderligere ind derpaa, men jeg maa dog allerede i dette Dieblik føle mig opfordret til at gjøre opmærksom paa, at dersom vort Søværn kan og bør fordre over $1\frac{1}{2}$ Million Rbd. om Aaret, foruden extraordinaire Anskaffelser, er det en Selsfølge, at dette endnu mere vanskeliggjør os den Beredvillighed, hvormed vi, haaber jeg, ville imødekomme Landforsvarets Krav. Jeg vil tillige henlede Opmærksomheden paa, at det er klart, at dersom vort Søværn fremdeles fordrer at indtage en Stilling som en Hovedforsvarsmagt, saaledes som den hidtil til Ulykke for Danmark har indtaget, maa ogsaa dette være et Moment, der i meget høi Grad vil have Indflydelse paa vor Bedømmelse af, hvad Landforsvaret kan præstere, og hvorvidt vi kunne præstere, hvad der dertil skal ydes. Jeg har antydet i et Actstykke, der foreligger, at jeg efter den Udvikling, som i dette Dieblik er Europas og Danmarks, ikke kan erkjende Marinen som en Deel af Danmarks Forsvar for Andet end et Hjælpevaaben for Hæren, og jeg maa derfor gaae ud fra den Forudsætning, at den, som en Forfatter har sagt, der er os Alle, eller i det Mindste de Fleste af os i denne Sal kjær, bør indskrænkes til et flydende Artilleri for Landhæren, der ikke holder store søgaaende Skibe, som vi hverken

kunne besætte eller udrette Noget med imod den overlegne Fjende. Kunde denne Anstkuelse trænge igjennem, er det imidlertid klart, at der kan gjøres en saa stor Besparelse paa Marinebudgettet, at den vil sætte os istand til at bringe Offre for at faae et tilstrækkeligt Landforsvar, som dog nuomstunder er det naturlige, det nødvendige og det eneste egentlig tilfredsstillende for en Stat som Danmark. Jeg tillader mig endnu at tilføie, at naar den ærede Krigsminister til Landforsvaret har fordret det visnok meget store Beløb af 3,600,000 Rbd. — det vil blive saa Meget, naar den ærede Minister medtager enkelte mindre Udgifter, som han efter Forsvarscommissionens Exempel har udeladt — er jeg efter mange gjentagne og saa alvorlige Undersøgelser, som jeg har formaaet at anstille, kommen til den bestemte Formening, at, naar man med Strenghed bortskærer Alt, hvad der kan undværes, naar man med Strenghed, ja, næsten med Haardhed holder paa, at man kun vil bevilge det absolut Nødvendige, vil et saa tilfredsstillende Landforsvar, med Hensyn til hvilket selv den ærede Minister vanskeligt vil kunne nægte, at det er stærkere og mere fyldestgjørende end det, hvortil han her har forelagt os Plan, kunne bringes tilstede for omtrent 3 Millioner aarligt i ordentlige Udgifter. Det er dog ikke blot det finansielle Moment, der fra Folkets Standpunkt bør og maa tages i Betragtning, men det forekommer mig, at vi heller intet Dieblik maae tabe af Sigte, at ligesom vi omhyggeligt maae vogte os for at foretage Noget, der kunde svække de Midler for et Forsvar, som vi have tilstede, som vi have organiseret, og for hvilket vi maastee have Brug den næste Dag, saaledes vil jeg med den ærede sidste Taler aabent sige, at vi skulde vort Fædreland, os selv og vore Efterkommere, at have Diet rettet paa, at det Landforsvar, vi ville forsøge at bygge, virkelig bliver en naturlig og god Forberedelse for en Udvikling af Folket til et mandigt, ædelt og krigsdygtigt Folk; thi kun et Folkforsvar kan give et Forsvar for en lille Stat som vor. Jeg troer Gudsfeelov ogsaa, man kan sige, at man, naar man i denne Henseende gjør, hvad man kan, vil kunne bringe et Forsvar tilstede, der paa ingen Maade mang-